

Janko Kersnik: Kmetske slike

Ponkrčev oča

Pomembne osebe: učitelj, Tolstovršnikova Urška in Ponker

Oznaka glavne osebe: Ponker je prijazen, dober in delaven fant.

Motivi: nezakonskega otroka, neodgovornosti moralne krivde kesanja, bojazni pred padlim ugledom,...

Sporočilo: Resnica vedno pride na dan.

Rojenica

Pomembne osebe: Jurca, njegova žena in Štefan

Oznaka glavne osebe: Jurca je bil zelo vraževeren in domišljav, prav tako pa je ljubil tudi svojega sina.

Motivi: Jurca se oženi zaradi dote, svojega sina je izsolal zaradi prerokbe Rojenice,...

Tema: vraževernost, usoda,...

V zemljiški knjigi

Pomembne osebe: zdravnik, Tomaž, Lajda, odvetnik/jurist

Oznaka glavne osebe: Matevž je bil prijazen, dober in ni bil sebičen.

Motiv: nezakonskemu otroku zapusti posest, propad domačije, zadolževanje,...

Tema: dolžnosti, usoda,...

Sporočilo: Gospodar ki ni predan posesti in delu lahko kaj to hitro izgubi pa če je še tako trdna in močna.

Mohoričev Tone

Pomembne osebe: Mohoričev Tone, Cilka, Šimon

Oznaka glavne osebe: Mohoričev Tone je dober sicer nekoliko nedalven in skoraj vedno napit oziroma nalit.

Motivi: Tone si želi smrti svojega brata zaradi dediščine, rejenka, promoženje, ...

Tema: Težko življenje kmečkega prebivalstva in njihov boj za obstanek na tem svetu.

Otroški dohtar

Pomembne osebe: Molek, Molekova žena, Mama, Pavle

Oznaka glavne osebe: Molek je trmast, dober vendar zavisten in molčeč.

Motivi: otroški čuvaj oziroma varuh, trdosrčnost, bogastvo, zavistnost, žalost, usoda, ...

Sporočilo: Vedno najprej pomisli na osebo, šele potem na denar.

Kmetska smrt

Pomembne osebe: Planjavec, Micka, Anton, Bunček, Mrtinkovec, Češek, Planjeveceva žena

Oznaka glavne osebe: Planjavec je delaven, odločen, neusmiljen in raumen.

Motivi: oporoka, smrt, nesreča, neozdravljiva bolezen, ...

Sporočilo: Bodi vesel s tistim kar dobiš od nekoga, saj nekdo drug tega nikoli ne bo dobil.

Mamon

Pomembne osebe: Šimon, oče, stric

Oznaka glavne osebe: Šimon je dober, radodaren in učen.

Motivi: pohlep, neuspešna letina, ...

Sporočilo: Dobra dela se z dobrim povrnejo.